

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2016-04-04--05

Uddevalla sjukhus
Sjukhus

Uddevalla
Ort

Ögonkliniken
Klinik

Angelika Skarin och Kerstin Edlund
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ögonkliniken Uddevalla sjukhus, NU-sjukvården, Västra Götalandsregionen har ett upptagningsområde på ca 270 - 300 000 invånare. Ögonklinikens uppdrag är att bedriva länssjukvård för invånarna i upptagningsområdet. Under 2015 har Praktikertjänst tagit över ansvar för öppenvård avseende patienter boende i lokalsjukhusens upptagningsområde, Bäckeфорs, Strömstad och Lysekil, medan övrig öppenvård och all kirurgi sker på ögonkliniken i Uddevalla. Till Uddevalla Ögonklinik hör kommunerna Uddevalla, Trollhättan, Vänersborg, Lilla Edet och Orust. Ögonkliniken är ett eget verksamhetsområde.

På kliniken bedrivs en bred öppenvårdsverksamhet, mottagning och kirurgi. De delar av den specialiserade ögonsjukvården som inte bedrivs på kliniken, främst bakre segment kirurgi och kornealkirurgi, remitteras i första hand till Sahlgrenska universitetssjukhuset, Ögonmottagning Mölndal (SU/Mölndal). Vid behov av slutenvård finns tillgång till två vårdplatser på en kirurgavdelning.

Sammanfattningsvis är verksamheten tillräckligt stor och allsidig för att tillsammans med planerad sidoutbildning erbjuda adekvat bredd inom ögonspecialiteten. Verksamheten har jouransvar för akuta ögonpatienter dygnet runt. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialitetsutbildningen ska genomföras och utvärderas. En jämställdhetsplan finns på övergripande nivå.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

Ögon Uddevalla

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga handledare är specialister i oftalmologi. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Specialistkompetent studierektor finns som har genomgått handledarutbildning. Hon har en skriftlig uppdragsbeskrivning och har arbetstid avsatt för sitt uppdrag. Möjlighet finns att ge ST läkarna adekvat handledning och instruktion i det kliniska arbetet. Disputerad vetenskaplig handledare finns inom kliniken och ett samarbete avseende projektarbeten finns med SU/Mölnadal.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Mycket god teknisk utrustning finns och de väl tilltagna lokalerna är ändamålsenliga för dagens ögonsjukvård. ST läkare har expeditioner med egen arbetsplats och dator. God tillgång till bibliotekstjänst.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST läkare genomgår klinikens introduktionsprogram och har ST kontrakt samt individuella utbildningsprogram som överensstämmer med målbeskrivningen. Samtliga erbjuds minst fyra månaders randutbildning inom de områden som saknas på kliniken samt kortare auskultationsperioder i för ST-läkarens utbildning relevanta områden. Det individuella utbildningsprogrammet revideras årligen. Även legitimerade läkare med längre vikariat på kliniken har fått handledning och utsedd handledare. Den sammanlagda jourtjänstgöringen utgör mindre än 30 % av den aktiva tjänstgöringstiden på kliniken.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

En personlig handledare är utsedd för varje ST läkare. Handledarsamtal är schemalagda, med minst 30 minuter per vecka och vissa tillfällen förlängda till 1 – 2 timmar. Handledarsamtal, uppnådd kompetens, förvärvade kunskaper och färdigheter i enlighet med målbeskrivningen dokumenteras av ST läkarna. Specialistkollegium genomförs regelbundet två gånger per år på kliniken liksom handledarträffar två gånger per år. Återkoppling från detta sker via handledaren till ST-läkaren. Verksamhetschefen har årliga medarbetarsamtal med samtliga ST läkare. Tillgång till instruktioner i det dagliga arbetet genom bland annat dagbakjour.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser och utbildningar planeras in i ST tjänstgöringen och ST läkaren får gå alla förekommande ST kurser inom specialiteten. ST läkarna erbjuds även andra externa utbildningar till exempel regionala och nationella ST dagar inom specialiteten samt landstingsgemensamma kurser inom bland annat ledarskap, forskningsmetodik och kommunikation. Internutbildning finns av olika slag på kliniken upp till tre till fyra timmar per vecka. Schemalagd tid för självstudier ges med fyra timmar per vecka.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds för att erhålla ett medicinskt och vetenskapligt förhållningssätt genom landstingsgemensam kurs. ST läkare genomför ett skriftligt individuellt forskningsarbete med stöd av extern disputerad huvudhandledare. För detta har avsatts upp till tio veckors arbetstid. Kvalitetsarbete genomförs enligt målbeskrivning. Möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur finns. Inga självständiga forskningsprojekt har avrapporterats från enheten de senaste två åren. Inom ögonsjukvården i Västra Götaland finns möjlighet till fortsatt vidareutveckling inom forskning. Inom sjukhuset finns handledare för evidensbaserat kvalitetsförbättringsarbete.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

En kurs kallad ST-LIV är obligatorisk för alla ST-läkare inom NU-sjukvården, och omfattar bland annat ledarskap, kommunikation, organisation, handledning och självkännedom. Strukturerad med-sittning används regelbundet. Återkoppling av kommunikativ kompetens sker regelbundet, liksom bedömning av ledarskapskompetens i teamarbetet på mottagning/operation. ST läkare har regelbundet läkarstuderande och auskulturerande AT-läkare och ST-läkare inom allmän medicin med under sina mottagningspass och handleder dem. ST-läkare ansvarar också för planering och föreläsning vid AT-läkardagarna med ett 100-tal AT-läkare samlade 2 ggr/år, och undervisar också regelbundet större personalgrupper på kliniken. Strukturerad uppföljning sker.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

Det föreligger en god ambitionsnivå rörande ST utbildningen med engagerad studierektor. Specialistkollegium och handledarträffar genomförs regelbundet. Introduktionsprogram finns. Samtliga specialist läkare ger sig tid att svara på ST läkarnas frågor, god tillgång till instruktörer i det löpande arbetet och dagbakjour. Uppnådd kompetens och handledarsamtal dokumenteras av ST. ST-läkaren förväntas göra specialistexamen. Tid för instudering på arbetstid ges. Administrativ tid finns avsatt i tillräcklig utsträckning. Det finns goda möjligheter till randutbildning. Kliniken har en adekvat teknisk utrustning. Ändamålsenliga lokaler. Utvecklingsbenägenhet finns och har möjliggjort effektiviseringar som t.ex. Work-shift där vissa rutinartade läkararbetsuppgifter överförts till ögonsjuksköterskor. Utvecklingsarbeten har lett till mindre administrativ belastning för ST-läkarna.

Svagheter

Det saknas optimala möjligheter att följa upp sina egna patienter under längre tid, till exempel efter dagjournpass och att följa egna glaukompatienter under hela utbildningstiden. Beställarenhetens uppdrag till kliniken är mindre än det faktiska behovet av ögonsjukvård inom upptagningsområdet vilket lett till att kliniken har betydande köer och eftersläpningar trots att man fullgjort uppdraget enligt lagd beställning och tilldelad budget.

Förbättringspotential

- Man bör vidareutveckla hur ST-läkarnas placeringar och roll i de olika vårdprocesserna på kliniken skall vara.
- Vidarutveckla möjlighet till kontinuitet i patient – läkarrelationen. Försök till sådan förbättring har redan påbörjats.
- Strukturerad uppföljning av ST-läkarnas sido-utbildning.
- Dokumentation av genomförda moment och uppnådda färdigheter i utbildningen ska dokumenteras av ST-läkaren liksom minnesanteckningar från handledarsamtalen.